

„Echo Kowali”  
to dodatek,  
w którym  
prezentujemy  
najważniejsze  
i najciekawsze  
wydarzenia  
w gminie.  
Ukazuje się  
raz na dwa  
miesiące

# Echo Kowali

Dodatek promocyjny Urzędu Gminy w Kowali nr 1 (27)

Piątek, 22 marca 2013 r.

Portal  
„Echa Dnia”  
- jedyny taki w regionie!

Zobacz, gdzie możesz  
smacznie zjeść  
i dobrze się bawić



www.echodnia.eu/  
jedzenieizabawa

## Jubileusz szkoły w Mazowszanach

Irena Falkiewicz, dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Mazowszanach: - Jubileusz 50-lecia to bardzo ważna chwila dla nas wszystkich. Ta uroczystość to święto szkoły nie w znaczeniu miejsca, ale przede wszystkim ludzi. Jestem dumna, że dane mi było z nimi przepracować ostatecznie 25 lat.

► CZYTAJ NA STRONIE 3



## Komputery i Internet - kolejne rozdanie

Sławomir Stanik, wójt gminy Kowala: - Gmina Kowala już po raz drugi uzyskała unijną dotację na zakup komputerów i Internet dla mieszkańców. Tym razem pomocą zostanie objęte 150 rodzin. Na wszystkich zainteresowanych udziałem w projekcie „e-kowala nowoczesna gmina” czekamy do 4 kwietnia.

► CZYTAJ NA STRONIE 2



# Uroczysty jubileusz

Piątek 15 marca był wyjątkowo uroczystym dniem dla Publicznej Szkoły Podstawowej imienia Marii Konopnickiej w Mazowszanach



Zaproszeni gości byli bardzo wzruszeni pięknym spektaklem w wykonaniu dzieci.

Szkoła w Mazowszanach obchodziła swoje pięćdziesięciolecie. Były przemówienia, spektakl w wykonaniu dzieci i medale dla zasłużonych w działalności na rzecz placówki. Jubileuszowe obchody rozpoczęły się uroczystą mszą świętą w kościele pod

wezwaniem Matki Bożej Różańcowej w Mazowszanach, koncelebrowaną przez biskupa radomskiego Henryka Tomasika oraz proboszczów parafii obwodu szkoły.

► CZYTAJ NA STRONIE 3

## Uczniowie mają świetlicę szkolną

Niezwykła uroczystość w Młodocinie Mniejszym



Pierwszoklasiści wystąpili w przedstawieniu o Kornelu Makuszyńskim.

Uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej imienia Kornela Makuszyńskiego w Młodocinie Mniejszym mają nową świetlicę szkolną. Uroczyste otwarcie odbyło się w piątek 1 marca.

Świetlica powstała dzięki owocnej współpracy dyrekcji szkoły i władz gminy Kowala, które wyszły naprzeciw potrzebom rodziców i uczniów. Świetlica cieszy się dużym zainteresowaniem dzieci, które chętnie uczęszczają na zajęcia świetlicowe pod kierunkiem Renaty Jarosz.

W uroczystości otwarcia świetlicy wzięli udział zaproszeni goście: wójt gminy Kowala Sławomir Stanik, kierownik referatu oświaty Janusz Mróz oraz rodzice, uczniowie i nauczyciele.

Wstęgi symbolicznie prześliceli: wójt Sławomir Stanik, dyrektor szkoły Grażyna Janisiak - Wiśniach oraz przedstawiciel społeczności uczniowskiej.

- Zabiegaliśmy o tę świetlicę ponad dwa lata - mówi Grażyna Janisiak - Wiśniach, dyrektor szkoły. - Bardzo nam na niej zależało, żeby dzieci po zajęciach szkolnych miały zapewnioną opiekę do czasu powrotu rodziców z pracy.

W świetlicy dzieci mogą odrabiać lekcje, bawić się, grać w gry edukacyjne. - Każdy znajdzie coś dla siebie - dodaje dyrektor. - Są gry dydaktyczne, telewizor, na którym mogą obejrzeć bajki czy wydzielony kącik zabaw.

Podczas uroczystości nie zabrakło prezentacji artystycznych. Uczniowie pierwszej klasy zaprezentowali program artystyczny, poświęcony patronowi szkoły Kornelowi Makuszyńskiemu. Przedstawiciele rodziców, w imieniu swoim i dzieci, podziękowali wszystkim tym, którzy przyczynili się do powstania świetlicy. Po zakończeniu uroczystości na dzieci czekała niespodzianka w postaci słodkiego poczęstunku.



## Komputery i Internet - kolejne rozdanie

Mieszkańcy gminy Kowala po raz kolejny mogą skorzystać z projektu unijnego

**T**rwa już rekrutacja do nowego projektu „e-Kowala - nowoczesna gmina”. To już drugi tego typu projekt w gminie. Tym razem Kowala otrzymała na ten cel 1 milion 445 tysięcy złotych z Unii Europejskiej.

Pieniądze będą przeznaczone na zakup komputerów i Internetu dla 150 mieszkańców oraz wyposażenie w sprzęt komputerowy szkół w Kończycach-Kolonii i Młocinie Mniejszym i świetlicy wiejskiej w Kosowie.

### KOLEJNY PROJEKT

- To już drugi projekt tego typu, który będzie realizowany przez Urząd Gminy w Kowali, w 100 procentach finansowany ze środków Unii Europejskiej – przypomina Sławomir Stanik, wójt gminy Kowala. - W 2011 roku w komputery i bezpłatny Internet wyposażono 80 gospodarstw domowych.

Rekrutacja do nowego projektu już się rozpoczęła. Wciąż jednak można się zgłaszać. Komputery z podłączeniem do sieci internetowej otrzyma 150 mieszkańców. - Będą to osoby o niskich dochodach, objęte wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej lub korzystające ze stypendiów szkolnych oraz osoby niepełnosprawne – wyjaśnia sekretarz.

Uczestnicy projektu będą mieli opłacony abonament na trzy lata, wszystko ze środków unijnych.

### NIE TYLKO MIESZKAŃCY

W ramach projektu oprócz mieszkańców w komputery i Internetu skorzystają także uczniowie. Dopuszone zostaną pracownie komputerowe dwóch szkół podstawowych. W obydwu placówkach przybędzie po 15 nowoczesnych stanowisk z dostępem do Internetu.

Projekt finansowany jest z programu Innowacyjna Gospodarka, działania 8.3. - Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu eInclusion. Wniosek o udzielenie dotacji gmina złożyła na początku ubiegłego roku, a rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło w lipcu. Na liście rankingowej wniosek gminy Kowala uzyskał wysoką 19 lokatę na kilkadziesiąt złożonych przez samorządy z całego kraju.

### Jak się zgłosić?

Pierwszym etapem była rekrutacja chętnych do udziału w projekcie. Formularze można pobrać w Urzędzie Gminy w Kowali lub na stronie [www.kowala.pl](http://www.kowala.pl). Formularze są przyjmowane od 4 marca. Termin ich składania mija 4 kwietnia. Po wyborze osób, zostanie ogłoszony przetarg na zakup zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem.



### Wojciech Cwierz, sekretarz gminy Kowala:

- Istotną wartością dodaną „internetowych projektów” jest możliwość lepszego poznania naszej społeczności. Dowiedzieliśmy się na przykład dużo więcej o osobach niepełnosprawnych w gminie. Często takie osoby pozostają w cieniu. Projekty pomagają nam w diagnozie potrzeb tej grupy mieszkańców i przygotowaniu innych działań na ich rzecz.



Świąt Wielkiej Nocy pełnych ciepła i miłości,  
spędzonych w gronie rodziny i przyjaciół  
oraz nadziei Zmartwychwstałego

życzy  
Sławomir Stanik  
Wójt Gminy Kowala

oraz

Wiesław Pachniewski  
Przewodniczący Rady  
Gminy Kowala

## Będą kolejne ekologiczne inwestycje

W siedmiu miejscowościach powstaną przydomowe oczyszczalnie ścieków

**K**olejni mieszkańcy gminy Kowala będą mieli indywidualne oczyszczalnie ścieków, czyli tak zwane przydomówki. Inwestycja warta ponad 900 tysięcy złotych zostanie dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Budowa ruszy w połowie roku.

Gmina Kowala rusza z nowym projektem związanym z budową przydomowych oczyszczalni ścieków. Jest to już kolejne przedsięwzięcie

władz gminy mające na celu poprawę warunków i jakości życia mieszkańców oraz wpływające na ochronę środowiska poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

### WYSOKO NA LIŚCIE

Listę operacji w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w ramach działania „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 zatwierdził w październiku

ubiegłego roku Zarząd Województwa Mazowieckiego. Gmina znalazła się na 6 pozycji z pośród 187 Wnioskodawców zakwalifikowanych do współfinansowania.

Operacja „Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz podniesienie standardu życia mieszkańców poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Kowala”, realizowana będzie w tym roku w miejscowościach: Bardzice, Bukowiec, Grabina, Józefów, Maliszów, Parznice i Romanów. Łącznie powstanie 51 ekologicznych przydomowych oczyszczalni.

### RUSZY W POŁOWIE ROKU

Wsparcie jest adresowane do gospodarstw położonych

na obszarach, na których nie ma i w najbliższej przyszłości nie będzie sieci kanalizacyjnej. Dzięki środkom unijnym przydomowe oczyszczalnie ścieków mają na tych obszarach stać się ekologiczną alternatywą dla szamb.

Koszt inwestycji to 911.642,46 złotych, z czego kwota wydatków kwalifikowalnych to 741.172,73 złotych, uzyskane dofinansowanie w wysokości 75 procent wydatków kwalifikowalnych, czyli 555.879 złotych.

Obecnie trwają przygotowania w zakresie przeprowadzenia procedury przetargowej w celu wyboru wykonawcy zadania. Inwestycja powinna rozpocząć się w połowie roku.



Program  
Rozwoju  
Obszarów  
Wiejskich  
na lata 2007-2013



### Sławomir Stanik, wójt gminy Kowala:

- Decyzję o realizacji nowego projektu budowy „przydomówek” podjęliśmy w oparciu o bardzo dobre doświadczenia z lat ubiegłych. W okresie 2011-2012 korzystając z unijnych dotacji oddaliśmy do użytku 232 przydomowe oczyszczalnie. Urządzenia funkcjonują bez zarzutu, a wkład własny mieszkańców w ich wykonanie był stosunkowo niewielki.

## Gmina na piątkę

Dobra obsługa elektroniczna

**G**mina Kowala mocniej zaistniała w sieci. Profil gminy jest na Facebooku, można się też wybrać na wirtualny spacer. Elektroniczny rozwój doceniło Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych przyznając Kowali tytuł „Gmina na 5!”

Tytuł gmina otrzymała w styczniu. Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie SGH przeprowadziło ranking samorządów, wyróżniających się w zakresie obsługi klienta-przedsiębiorcy z wykorzystaniem elektronicznych narzędzi komunikacji. Badanie składało się z dwóch części: audytu stron internetowych oraz oceny kontaktu elektronicznego z gminami metodą tajemniczego klienta. Gmina spisała się na piątkę.

Od niedawna Kowala ma profil na portalu społecznościowym Facebook. Profil przeznaczony jest dla

wszystkich, którzy mieszkają w gminie, bywają u nas, interesują się naszą okolicą, chcą zaprezentować swoje pomysły czy dokonania, szczególnie dla ludzi młodych i z inicjatywą. Wszyscy zainteresowani będą mogli podzielić się tutaj swoimi pomysłami na rozwój i promocję gminy.

Ci, którzy chcą zobaczyć co ciekawego kryje Kowala mogą skorzystać z wirtualnego spaceru. Pod adresem [www.360.kowala.pl](http://www.360.kowala.pl) można zobaczyć między innymi zabytkowe kościoły w Kowali i Bardzicach, placówki oświatowe, infrastrukturę sportowo-rekreacyjną, miejsca wypoczynku oraz inne obiekty zbudowane lub zmodernizowane w ostatnich latach przez gminny samorząd. Zdjęcia powstawały w 2012 roku. - Sukcesywnie będziemy dodawać kolejne miejsca do wirtualnego spaceru po naszej gminie – mówi Wojciech Cwierz, sekretarz gminy. - Chcemy pokazać różne miejsca, zarówno te nowoczesne jak i zabytkowe.

### SKRÓTEM

#### POMOC DLA ROLNIKÓW

W Urzędzie Gminy Kowala rusza bezpłatna pomoc w zakresie wypełniania wniosków obszarowych na 2013 rok dla rolników. Z pomocy będzie można skorzystać od czwartku 4 kwietnia do 15 maja w pokoju numer 1 na parterze. Punkt będzie czynny w godzinach pracy urzędu.

#### ŚWIĘTOWALI DZIEŃ KOBIEC

Uczniowie szkół w gminie Kowala świętowali Dzień Kobiet. Chłopcy z Kowali złożyli tego dnia przemile życzenia wszystkim paniom i dziewczynkom. Zamiast hucznej akademii odbyły się kameralne występy w klasach przygotowawczych przez chłopców, którzy wykazali się niezwykłą inwencją i prześcigali się w pomysłach uświetnienia tego dnia.

W Młocinie Mniejszym Dzień Kobiet obchodzony był „na wesoło”. W tym dniu wszyscy uczestniczyli w specjalnym wydaniu szkolnego telexpressu, przygotowanego przez Samorząd Uczniowski. Były wieści i ze świata mody, i informacje o sukcesach naszych sportsmenek. Podczas uroczystości rozstrzygnięty został konkurs na najsympatyczniejszą dziewczynkę naszej szkoły. W kategorii klas 0 - III zwyciężyła uczennica klasy I - Nina Niedzielska. W kategorii klas IV - VI najsympatyczniejszą dziewczynką okazała się uczennica klasy V - Anna Kowalczyk.

W Kończycach-Kolonii chłopcy postanowili wywołać uśmiechy na twarzach płci pięknej przygotowując kabelet „Adam i Ewy”. Po przedstawieniu trójka uczniów wraz z polonistką w ramach szkolnego wolontariatu udała się do Domu dla Bezdomnych Kobiet prowadzonego przez Caritas Diecezji Radomskiej. Tam wszystkim paniom zaśpiewali radosne STO LAT oraz wręczyli kwiaty.

Świętowały także panie z Klubu Seniora. 7 marca w pomieszczeniach Świetlicy „Szansa” kierownik GOPS życzyła wszystkim zebranym paniom zadowolenia z mężczyzn i uśmiechu na każdy dzień. Gościem specjalnym była Walentyna Pawelec z poetyckiego Koła Poezji Nie-Odkrytej „Szuflada” z Radomia.

### WIELKANOCNE PALMY I PISANKI

Warsztaty rękodzielnicze cieszą się dużą popularnością. Kolejne odbyły się w środę 13 marca w Publicznej Szkole Podstawowej w Kończycach - Koloni. Zajęcia zaczęły się od prezentacji działalności Lokalnej Grupy Działania Wspólny Trakt. Prezentację poprowadzili Teresa Majkusiak i wiceprezes Mieczysław Gębski. Zajęcia poprowadziła Maria Ostrowska, która przedstawiła plan zajęć. Później były już tylko praca manualna. Panie wykonywały palmy oraz pisanki wielkanocne.



Pod okiem Marii Ostrowskiej powstawały piękne pisanki i palmy.



## Szkoła w Mazowszanach ma 50 lat

Uroczysty jubileusz z medalami i upominkami



Spektakl przedstawiający historię szkoły zebrał gromkie brawa publiczności.

15 marca, był wyjątkowo uroczystym dniem dla Publicznej Szkoły Podstawowej imienia Marii Konopnickiej w Mazowszanach. Tego dnia szkoła obchodziła swoje pięćdziesięciolecie. Były przemówienia, spektakl w wykonaniu dzieci i medale dla zasłużonych w działalności na rzecz placówki.

Jubileuszowe obchody rozpoczęły się uroczystą mszą świętą w kościele pod wezwaniem Matki Bożej Różańcowej w Mazowszanach, koncelebrowaną przez biskupa radomskiego Henryka Tomasika oraz proboszczów parafii obwodu szkoły.

### UROCZYSTA AKADEMIA

Po mszy wszyscy przeszli do szkoły, gdzie powitali ich uczniowie i pracownicy placówki, wręczając pamiątkową płytę z przygotowaną na tę uroczystość monografią szkoły i zapraszając do obejrzenia pamiątkowych wystaw.

Jako pierwsza głos zabrała dyrektor szkoły Irena Falkiewicz, która powitała gości i zaprosiła na niecodzienny spektakl przygotowany przez uczniów i absolwentów. Spektakl przedstawiał historię szkoły, uczniowie przygotowali go pod opieką nauczycielek Izabeli Tracz i Anety Urbańskiej.

Wśród zaproszonych obecni byli między innymi: starszy wiceminister edukacji i sportu, wicepremier, wicepremier Rady Ministrów, wicepremier Urzędu Gminy w Kowali z przewodniczącym Wiesławem Pachniewskim, przedstawiciele Starostwa Powiatowego Waldemar Trelka i Ta-

deusz Osiniński, dyrektorzy gminnych placówek oświatowych i współpracujących ze szkołą instytucji, byli dyrektorzy szkoły, emerytowani nauczyciele i pracownicy, przyjaciele szkoły, nauczyciele, uczniowie i Rada Rodziców w jej przewodniczącą Wioletta Harezą.

### MEDALE DLA PRZYJACIÓŁ SZKOŁY

Po wzruszającym spektaklu, który dla wielu był podróżą sentymentalną w przeszłość, zostały wręczone medale szczególnie zasłużonym w działalności na rzecz placówki.

W imieniu powołanej w 2002 roku Kapituły Medalu „Przyjaciół Szkoły” wręczyła je dyrektor Irena Falkiewicz. Do elitarnego grona Przyjaciół Szkoły, w którym znajdują się przedstawiciele instytucji i liczna rzesza rodziców oraz sympatyków oddanych sprawom szkoły dołączyli podczas jubileuszu 50-lecia: wójt gminy Kowala Sławomir Stanik za stałą opiekę nad placówką owocującą powstaniem kompleksu sportowego „ORLIK 2012” oraz życzliwe i systematyczne wspieranie działań edukacyjno-wychowawczych, służących jej rozwojowi.

Małgorzata Kieloch, dyrektor szkoły w latach 1986-2007, za 21-letnie kierowanie placówką w trudnych czasach zmieniającej się Polski, uwieńczona rozbudową i modernizacją szkoły, za tworzenie klimatu sprzyjającego rozwojowi społeczności szkolnej, Barbara Markowska, emerytowana polonistka, wicedyrektor i dyrektor, autorka monografii „50 lat PSP imienia Marii Konopnickiej w Mazowszanach” za ogromny wysiłek włożony w utrwalenie historii szkoły,

zdarzeń i ludzi ją tworzących. Wydana monografia otrzymali podczas uroczystości goście, nauczyciele, absolwenci, Przyjaciele Szkoły i rodzice uczniów.

### WSPOMNIENIE CZAR

Po uroczystej akademii goście spotkali się przy „szwedzkim stole”, snując wspomnienia, przywołując zdarzenia i ludzi, którzy historię szkoły tworzyli. Spotkaniu i rozmowom towarzyszyło zwiedzanie szkoły, oglądanie ekspozycji, przeglądanie kronik, pamiątkowych zdjęć i gazetek szkolnych. - Goście pozostawili również pamiątkowe wpisy w aktualnej kronice szkolnej - mówi Irena Falkiewicz, dyrektor szkoły.



Uczniowie przepięknie wyglądali w odświętnych strojach.

## Dobry wniosek na dodatkowe zajęcia

Unijne fundusze trafią do uczniów z gminy Kowala

Uczniowie z terenu gminy Kowala będą mogli korzystać z dodatkowych zajęć finansowanych z funduszy unijnych. Wniosek gminy został wysoko oceniony na liście rankingowej. W przyszłym roku szkoły z terenu gminy będą realizowały dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne uczniów.

Wniosek dotyczący dwóch projektów gminy Kowala znalazł się w pierwszej dziesiątce na liście rankingowej wniosków składanych do unijnego programu Kapitał Ludzki w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych. Kowala zajęła 8 miejsce na 71 wniosków. To jednocześnie najwyżej oceniony wniosek z terenu regionu radomskiego. Dodatkowe zajęcia realizowane będą od nowego roku szkolnego w gimnazjum w Parznicach i wszystkich szkołach podstawowych z terenu gminy Kowala.

### WSZYSTKIE PODSTAWÓWKI

Projekt „Rozwój kwalifikacji kluczem do sukcesu uczniów Gminy Kowala” realizowany będzie w przyszłym roku szkolnym w Publicznych Szkołach Podstawowych w Bardzicach,

Kowali, Kończycach - Kolonii, Mazowszanach i Młodocinie Mniejszych.

Główny cel projektu to podniesienie i uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej ukierunkowanej na wyrównywanie szans edukacyjnych, pomoc w rozwiązywaniu problemów uczniów i skierowanie ich na właściwą ścieżkę kształcenia dzięki realizacji programów rozwojowych we wszystkich szkołach. Szczególnie kładziony będzie nacisk na wyrównywanie zaległości edukacyjnych, rozwinięcie wiedzy i umiejętności z zakresu kompetencji kluczowych oraz nabycie wiedzy na temat własnych predyspozycji.

Uczniowie mający problemy w nauce objęci zostaną fachową opieką pedagogiczno-psychologiczną. W ramach projektu zatrudniony zostanie również logopeda. W zakresie kompetencji kluczowych odbywać się będą zajęcia z języka angielskiego, informatyki i przedsiębiorczości, uczniowie wezmą też udział w zajęciach z doradcą zawodowym. Proponowane dofinansowanie projektu wynosi 366 tysięcy 390 złotych.

### GIMNAZJALIŚCI Z KILKU GMIN

Drugi projekt pod nazwą „Wyrównywanie szans uczniów wiejskich gimnazjów gmin Gózd, Grabów nad Pilicą, Przytyk i Kowala” będzie realizowany w Publicznym Gimnazjum w Parznicach. Realizować go będzie Centrum Nauczania Języków Obcych NORTON w partnerstwie z gminami. Proponowane dofinansowanie dla całego projektu wynosi 450 tysięcy 409 złotych.

Dotacja pochodzi z unijnego Programu Kapitał Ludzki, Poddziałanie: 9.1.2. - Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych. W projekcie przewidziane są zajęcia językowe dydaktyczno-wyrównawcze dla 48 uczniów w sześciu grupach oraz kółko języka angielskiego z zastosowaniem innowacyjnych form nauczania opartych na materiałach multimedialnych dla dwóch grup, łącznie 16 uczniów. Drugi element projektu to zajęcia z zakresu doradztwa zawodowo-edukacyjnego dla uczniów klas III. Weźmie w nich udział 110 uczniów.

## Krasnoludki z naszej gminy



Przedszkolaki - Krasnoludki mają gdzie się bawić i rozwijać.

Piękna sala zajęć, dostęp do boiska i placu szkolnego. Najmłodszy mieszkańcy gminy od 2010 roku mogą korzystać z ośrodka alternatywnej edukacji przedszkolnej „Krasnoludek”. Ośrodek mieści się przy Publicznej Szkole Podstawowej w Mazowszanach.

W przyjaznych murach szkoły dzięki staraniom wójta gminy Kowala, dyrekcji PSP w Mazowszanach oraz Fundacji FER z Radomia powstało miejsce, gdzie najmłodszy mieszkańcy gminy mogą się bawić i rozwijać. Dzieci mają bezpiecznie i estetycznie urządzonej salę zajęć oraz dostęp do boiska i placu szkolnego. Placówka wyposażona jest w meble, materiały edukacyjne, książki dla dzieci, sprzęt sportowy, instrumenty muzyczne, zabawki tematyczne, klocki i układanki, gry dydaktyczne, wyprawki plastyczne.

W punkcie przedszkolnym realizowany jest program wychowawczy „Dobry start przedszkolaka”. Konstrukcja programu dostosowana jest do specyficznych warunków, w jakich działają małe grupy przedszkolne. Program stwarza warunki rozwoju każdego wychowanka zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami. Wszystkie dzieci w punkcie przedszkolnym mają zapewnioną bezpłatną opiekę psychologiczną i logopedyczną, uczestniczą w zajęciach muzyczno-rytmicznych.

Krasnoludki chętnie uczestniczą w życiu szkoły, integrują się z uczniami, spotykając się z nimi na przedstawieniach i uroczystościach. Same chętnie prezentują swoje osiągnięcia na uroczystościach okolicznościowych organizowanych w przedszkolu, na przedstawieniach i tablicach ekspozycyjnych.

Punkt przedszkolny „Krasnoludek” został utworzony w ramach projektu „Wychowanie przedszkolne - inwestycja w lepszą przyszłość” i jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

### SKRÓTEM

**Elektroniczna biblioteka.** Gminna Biblioteka Publiczna w Kowali umożliwia czytelnikom sprawdzenie online czy pozycja, którą są zainteresowani jest dostępna w bibliotece. To efekt elektronicznego systemu bibliotecznego MAK+. Użytkownicy biblioteki będą mogli przeglądać zbiory biblioteczne poprzez stronę internetową Urzędu Gminy w Kowali w zakładce Biblioteka. Wybraną książkę można zamawiać telefonicznie pod numerem telefonu 48-610-17-91 bądź za pomocą poczty elektronicznej biblioteka@kowala.pl

Wciąż też trwają prace nad udoskonaleniem katalogu elektronicznego i systemu bibliotecznego Mak+

**Pamiętali o wyklętych.** Uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej w Kowali uczcili pamięć żołnierzy wyklętych. 14 lutego w sali konferencyjnej podstawówki w Kowali odbyło się otwarcie wystawy poświęconej „Żołnierzom Wyklętym”: „Bić się do końca. Podziemie niepodległościowe w regionie radomskim w latach 1945-50” przygotowanej przez Oddział Instytutu Pamięi Narodowej w Lublinie - Delegatura w Radomiu. Scenarzystami wystawy są Krzysztof Busse i Arkadiusz Kutkowski.

Panele podzielone są na trzy grupy tematyczne, obejmujące początki antykomunistycznej konspiracji, epopeję Związku Zbrojnej Konspiracji, historię ostatnich oddziałów leśnych uzupełnioną o panele poświęcone młodzieżowej konspiracji w latach 1945-56 oraz ilustrujące metody aparatu represji. Zawartość stanowią fotografie i dokumenty pochodzące ze zbiorów prywatnych oraz z archiwum IPN i Archiwum Państwowego w Radomiu - w zdecydowanej większości nigdy wcześniej nieprezentowane, uzupełnione krótkimi opisami przedstawianych wydarzeń.

Wśród postaci bohaterów tamtych dni znajdziemy także historię bezpośrednio związaną z naszą gminą, którą warto poznać przychodząc na wystawę. Młodszy może obejrzeć komiks „Amnestia”. Jest on zarazem samodzielną aplikacją multimedialną do pobrania na komputery i mobilne urządzenia telekomunikacyjne.



## Siatkarki na podium

Dobry występ zawodniczek z Parznicy



Zawodniczki Uczniowskiego Klubu Sportowego Gim Parznicy zajęły trzecie miejsce na turnieju w Iłży.

W Publicznym Gimnazjum w Iłży odbył się turniej w piłce siatkowej dziewcząt o puchar prezesa UKS Volley Iłża. Bardzo dobrze w zawodach zaprezentowały się zawodniczki Uczniowskiego Klubu Sportowego Gim Parznicy, zajmując w stawce sześciu drużyn trzecie miejsce.

Turniej rozgrywany był systemem „każdy z każdym” do dwóch wygranych setów. O wyrównanym i zaciętym przebiegu zawodów świadczy fakt, iż dziewięć meczów zakończyło się wynikiem 2:1. W turnieju wzięły udział reprezentacje: LO Iłża, PG Parznicy, PG Wolanów, PG Ka-

zanów, PG Iłża, PG Wierzbica. Statuetkę dla najlepszej rozgrywanej otrzymała uczennica klasy IE PG Parznicy Natalia Fryszkowska.

**Skład drużyny PG Parznicy:** P. Odzimekowska, N. Fryszkowska, K. Makowska, A. Żak, S. Józwiak, Ł. Szot, M. Woźniak, S. Pięta. Opiekun drużyny - J. Józwiak.

### WYNIKI MECZÓW

LO Iłża - PG Parznicy 2:1, PG Wolanów - PG Parznicy 1:2, PG Kazanów - PG Parznicy 1:2, PG Wierzbica - PG Parznicy 0:2, PG Iłża - PG Parznicy 2:0, **Końcowa tabela:** 1. LO Iłża, 2. PG Iłża, 3. PG Parznicy, 4. PG Kazanów, 5. PG Wolanów, 6. PG Wierzbica.

## Nowy trener, nowe nadzieje

Piłkarze Zorzy Kowala przygotowują się do rundy wiosennej, Pierwszy mecz zagrają dopiero 30 marca w Makowie

Jarosław Czupryn, niegdyś świetny piłkarz Radomiaka Radom, został niedawno trenerem A-klasowej Zorzy Kowala. W tym sezonie celem zespołu będzie jak najwyższe miejsce w tabeli i budowa zespołu pod kątem gry w przyszłym sezonie.

Postać Jarosława Czupryna w regionie radomskim jest środowisku sportowemu bardzo dobrze znana. Przez kilka lat grał on z powodzeniem na zapleczu ekstraklasy, jako piłkarz Radomiaka Radom. Po zakończeniu przygody na boisku zajął się szkoleniem młodych piłkarzy. W regionie pracował w wielu klubach, w Plonie Garbatka, Sokole Przytyk, czy też ostatnio w trzecioliowym Orle Wierzbica. Ma na swoim koncie sporo sukcesów, a jednym z nich jest niewątpliwie utrzymanie trzecioliowej drużyny w Kozienicach, w momencie, kiedy klub miał potężne problemy finansowe.

### NOWA ROLA

Obecnie Jarosław Czupryn pełni też rolę szefa Wydziału Szkolenia w Radomskim Okręgowym Związku Piłki

Nożnej. Nowym etapem na sportowej drodze Czupryna jest właśnie Zorza Kowala. Sam szkoleniowiec nie uważa, że przejście z trzeciej ligi do klasy A, było dla niego sportową degradacją. Bardziej traktuje to jak wyzwanie, bo zainteresowanie w Kowali piłką nożną jest bardzo duże, a co za tym idzie kibice w gminie chcieliby mieć zespół co najmniej w klasie okręgowej.

Trener Czupryn podchodzi bardzo spokojnie do kwestii promocji. Ma do dyspozycji młody zespół, który w pierwszej kolejności powinien zdobywać doświadczenie i umiejętności z zespołami z czołówki klasy A. Zimą nikt nie ubył, nie doszedł też z zewnątrz żaden nowy piłkarz. W sumie na treningach pojawia się ponad 20 zawodników.

### SOLIDNA DRUŻYNA

W tym sezonie Zorza na półmetku zajmuje 10 miejsce w tabeli. Ma 19 punktów straty do lidera, więc o awansie myśleć nie można. Zimowe sparingi pokazały jednak, że piłkarze z Kowala radzą sobie z wyżej notowanymi drużynami. W ostatnią niedzielę Zorza zremisowała 4:4 ze Skaryszewianką Skaryszew. Bramki w tym pojedynku zdobyli: A. Grosiak, Mateusz Witaszek (k), M. Fryszkowski, W. Pyrgiel. Wcześniej drużyna pokonała między innymi Orła Jedlanek 3:2 i LKS Magnuszew 4:1. Przy lepszej skuteczności i drobnych wzmocnieniach, w przyszłym sezonie Zorza powinna grać jeszcze lepiej.

### ZACZNĄ PÓŹNIEJ

Rozgrywki klasy A, miały ruszyć w najbliższy weekend. Zorza miała po-



Jarosław Czupryn, znany i ceniony szkoleniowiec w regionie radomskim, będzie prowadził w rundzie wiosennej zespół Zorzy Kowala.

dejmować na własnym boisku Hubala Chlewiska. Jednak ze względu na fatalny stan boisk, ROZPN postanowił przenieść pierwszą kolejkę na 10 kwietnia (godz. 17.30). Runda wiosenna zacznie się więc od 17 kolejki. 30 marca zespół z Kowala zagra na wyjeździe z Klubem Sportowym Maków.

## Piłkarze pograli w Warszawie

Młodzi zawodnicy z Kowali tuż obok serialowych zdjęć

Piłkarze Uczniowskiego Klubu Sportowego „Jaskółka” z powodzeniem uczestniczyli w międzynarodowym halowym turnieju piłki nożnej AWF Warszawa 2013. Nasze drużyny piłkarskie chłopców zajęły w tym turnieju trzecie i piąte miejsce w swoich kategoriach wiekowych. Przy okazji mieli okazję spotkać się z aktorami serialu „Na dobre i na złe”.

Organizatorem rozgrywek było Katolickie Stowarzyszenie Sportowe RP. W turnieju uczestniczyły piłkarskie drużyny chłopców z czterech państw: Białorusi, Ukrainy, Litwy i Polski, w sumie około 80 drużyn w sześciu kategoriach wiekowych. Zawodnicy naszego Jaskółki, czyli uczniowie Publicznej Szkoły Podstawowej w Kowali oraz Publicznego Gimnazjum w Parznicy, rozegrali mecze w dwóch kategoriach wiekowych, 1999 oraz 2001. Obie drużyny rozegrały po siedem spotkań.

Chłopcy z rocznika '99 odnieśli pięć zwycięstw, uzyskali jeden remis i ponieśli tylko jedną porażkę, strzelili 24 bramki i stracili tylko 3. W rezultacie nasi piłkarze zajęli trzecie miejsce, co jest dużym sukcesem sportowym klubu.

Natomiast zawodnicy z rocznika 2001 odnieśli cztery zwycięstwa i doznali trzech porażek. Zdobyli 12 bramek a stracili tylko 5. W całym turnieju uplasowali się na miejscu piątym.

Dużym wyróżnieniem jest przyznanie już trzeci raz z rzędu Maciejowi Białasowi tytułu najlepszego zawodnika. Dla swojego zespołu w całym turnieju zdobył aż 16 bramek, ale jak sam mówi, nie byłoby to możliwe, gdyby nie fenomenalna gra całej drużyny. Obie drużyny do turnieju przygotował nauczyciel wychowania fizycznego w PSP w Kowali i prezes ULKS „Jaskółka” Artur Bielecki, który spośród kilkudziesięciu opiekunów został wybrany najlepszym trenerem i opiekunem, za co otrzymał pamiątkowy puchar.

Naszych zawodników spotkała też miła niespodzianka. Podczas trwania turnieju na terenie AWF Warszawa odbywały się zdjęcia do popularnego serialu „Na dobre i na złe”. Chłopcy z Kowali mieli przyjemność porozmawiać z jednym z aktorów serialu Marcinem Rogaczewiczem, serialowym doktorem Przemkiem Zapalą. Aktor z przyjemnością pozował wraz z naszymi zawodnikami do wspólnego pamiątkowego zdjęcia.

### PARZNICE TUŻ ZA PODIUM



Pamiątkowe zdjęcie wszystkich uczestników turnieju.

Już po raz kolejny odbył się turniej halowej piłki nożnej, zorganizowany przez Lokalną Grupę Działania „Wspólny Trakt”. Zwyciężyła ekipa ze Skaryszewa, zaś miejsce tuż za podium zajęła drużyna Parznicy z Parznicy.

Zawody cieszą się ogromnym zainteresowaniem. W tegorocznej edycji wystartowało osiem drużyn z terenu współpracujących ze sobą gmin Kowala, Skaryszew i Wierzbica. W sumie zagrała ponad setka zawodników. Mieli oni okazję poznać działalność stowarzyszenia LGD „Wspólny Trakt”. Promocja LGD poprzez sport, poprzez aktywność świetnie się sprawdza. Turniej wygrała drużyna Centrum ze Skaryszewa, która w finale, po rzutach karnych pokonała 2-1 Chomentów. W meczu o trzecie miejsce Gębarzów pokonał 3-1 zawodników z Parznicy.

Dekoracji wręczenia dyplomów i pucharów dokonali; prezes LGD, Teresa Majkusiak, wójt gminy Kowala, Sławomir Stanik i Paweł Piasek – kierownik biura stowarzyszenia.

Nagrodę dla najlepszego bramkarza odebrał Norbert Wnukowski z Centrum, a najlepszym strzelcem został Paweł Dardak z Chomentowa.

### MECZE GRUPOWE

**I grupa;** Truskawka Maków, WKS Parzniczanka Parznicy, Ruda Wielka, Gębarzów.

**II grupa;** Czarni Zalesice, Małolaty Skaryszew, Centrum Skaryszew, Chomentów.

Truskawka Maków - Parznicy 0:1, Czarni Zalesice - Małolaty Skaryszew 3:0, Ruda Wielka - Gębarzów 0:1, Centrum - Chomentów 1:0, Truskawka Maków - Ruda Wielka 1:2, Czarni Zalesice - Centrum 0:1, Par-

nice - Gębarzów 0:1, Małolaty - Chomentów 0:1, Truskawka Maków - Gębarzów 0:3, Czarni Zalesice - Chomentów 0:6, Parznicy - Ruda 2:1, Małolaty Centrum 1:1. **Półfinały;** mecze o miejsca 5-8 Ruda Wielka - Małolaty Skaryszew 1:0, Truskawka Maków - Czarni Zalesice 0:0 (karne 2:0). Mecze o miejsca 1:4 Gębarzów - Chomentów 1:2, Parznicy - Centrum 0:2. Finały; o miejsce 7 Małolaty Skaryszew - Czarni Zalesice 0:0 (karne 0:1), o miejsce 5 Ruda - Maków 0:3, o miejsce 3 Gębarzów - Parznicy 3:1, o miejsce 1: Chomentów - Centrum Skaryszew 0:0 (karne 1:2).

### OSTATECZNA KLASYFIKACJA

1. Centrum Skaryszew, 2. Chomentów, 3. Gębarzów, 4. WKS Parzniczanka Parznicy, 5. Truskawka Maków, 6. Ruda Wielka, 7. Czarni Zalesice, 8. Małolaty Skaryszew.

## Wygrana Mazowszan

W Publicznej Szkole Podstawowej w Kończycach Kolonii, odbyły się gminne rozgrywki tenisa stołowego dziewcząt i chłopców.

W zawodach uczestniczyły drużyny PSP Kończyce - Kolonia, PSP Mazowszany, PSP Młodocin Mniejszy, PSP Kowala. Zawody odbyły się zgodnie z kalendarzem imprez szkolnego związku sportowego.

Wyniki rywalizacji dziewcząt:

PSP Kończyce-Kolonia - PSP Mazowszany 1:3, PSP Mazowszany - PSP Kowala 3:2, PSP Kończyce-Kolonia - PSP Kowala 0:3. Końcowa kolejność: 1. PSP Mazowszany, 2. PSP Kowala, 3. PSP Kończyce-Kolonia.

Wyniki rywalizacji chłopców:

PSP Kończyce-Kolonia - PSP Mazowszany 0:3, PSP Młodocin Mniejszy - PSP Kowala 3:0

PSP Mazowszany - PSP Młodocin Mniejszy 3:0, PSP Kończyce-Kolonia - PSP Kowala 0:3

PSP Kończyce-Kolonia - PSP Młodocin Mniejszy 0:3, PSP Mazowszany - PSP Kowala 3:0

Końcowa kolejność: 1. PSP Mazowszany, 2. PSP Młodocin Mniejszy, 3. PSP Kowala, 4. PSP Kończyce-Kolonia.